Euroopan parlamentti
2024-2029

Ulkoasiainvaliokunta

2026/2005(INI)

25.6.2026

MIETINTÖLUONNOS

EU:n ulkoisen toiminnan muokkaamisesta tekoälyn aiheuttamiin ihmisoikeushaasteisiin vastaamiseksi
(2026/2005(INI))

Ulkoasiainvaliokunta

Esittelijä: Nacho Sánchez Amor

PR_INI

SISÄLTÖ

Page

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS 3

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

EU:n ulkoisen toiminnan muokkaamisesta tekoälyn aiheuttamiin ihmisoikeushaasteisiin vastaamiseksi

(2026/2005(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan,

– ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen,

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2, 3, 8, 21, 23 ja 36 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 17 ja 207 artiklan,

– ottaa huomioon neuvoston 17. marraskuuta 2020 hyväksymän ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman 2020–2027 ja sen 9. kesäkuuta 2023 hyväksytyn väliarvioinnin,

– ottaa huomioon EU:n ihmisoikeussuuntaviivat,

– ottaa huomioon tekoälyä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä ja asetusten (EY) N:o 300/2008, (EU) N:o 167/2013, (EU) N:o 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 ja (EU) 2019/2144 sekä direktiivien 2014/90/EU, (EU) 2016/797 ja (EU) 2020/1828 muuttamisesta 13. kesäkuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1689 (tekoälysäädös)[1],

– ottaa huomioon 23. tammikuuta 2023 annetun eurooppalaisen julistuksen digitaalisen vuosikymmenen digitaalisista oikeuksista ja periaatteista[2],

– ottaa huomioon Euroopan unionin kansainvälisen digitaalistrategian (JOIN(2025)0140),

– ottaa huomioon tekoälyä ja ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta koskevan Euroopan neuvoston puiteyleissopimuksen,

– ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja muut asiaankuuluvat YK:n ihmisoikeussopimukset ja -asiakirjat,

– ottaa huomioon 16. joulukuuta 1966 tehdyn kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen sekä 16. joulukuuta 1966tehdyn taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,

– ottaa huomioon 18. joulukuuta 1979 tehdyn YK:n yleissopimuksen kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamisesta,

[1] EUVL L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.
[2] EUVL C 23, 23.1.2023, s. 1.

– ottaa huomioon 12. joulukuuta 2006 tehdyn YK:n yleissopimuksen vammaisten henkilöiden oikeuksista ja siihen liitetyn, 13. joulukuuta 2006 hyväksytyn valinnaisen pöytäkirjan,

– ottaa huomioon YK:n yleiskokouksessa 13. syyskuuta 2007 hyväksytyn alkuperäiskansojen oikeuksia koskevan YK:n julistuksen,

– ottaa huomioon 25. marraskuuta 1981 annetun YK:n julistuksen kaikkinaisen uskontoon tai uskoon perustuvan syrjinnän ja suvaitsemattomuuden poistamisesta,

– ottaa huomioon 18. joulukuuta 1992 annetun YK:n julistuksen kansallisiin tai etnisiin, uskonnollisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksista,

– ottaa huomioon 20. marraskuuta 1989 lapsen oikeuksista tehdyn YK:n yleissopimuksen ja siihen liitetyt kolme valinnaista pöytäkirjaa,

– ottaa huomioon YK:n Global Compact -aloitteen,

– ottaa huomioon tulevaisuussopimuksen ja digitaalisopimuksen, jotka hyväksyttiin tulevaisuushuippukokouksessa syyskuussa 2024,

– ottaa huomioon 1. huhtikuuta 2024 annetun tekoälyjärjestelmiä ja kestävää kehitystä koskevan YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 78/265 ”Seizing the opportunities of safe, secure and trustworthy artificial intelligence systems for sustainable development”,

– ottaa huomioon 26. elokuuta 2025 annetun tekoälyä käsittelevää kansainvälistä tiedepaneelia koskevan YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 79/325 ”Terms of reference and modalities for the establishment and functioning of the Independent International Scientific Panel on Artificial Intelligence and the Global Dialogue on Artificial Intelligence Governance”,

– ottaa huomioon 23. marraskuuta 2021 annetun Unescon suosituksen tekoälyn etiikasta,

– ottaa huomioon syyskuussa 2024 julkaistun tekoälyä käsittelevän YK:n korkean tason neuvoa-antavan elimen loppuraportin ”Governing AI for Humanity”,

– ottaa huomioon Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) neuvoston 22. toukokuuta 2019 antaman tekoälyä koskevan suosituksen,

– ottaa huomioon Hiroshiman prosessin kansainväliset ohjaavat periaatteet kehittyneitä tekoälyjärjestelmiä kehittäville organisaatioille ja Hiroshiman prosessin kansainväliset käytännesäännöt kehittyneitä tekoälyjärjestelmiä kehittäville organisaatioille sekä G7-maiden johtajien 17. kesäkuuta 2025 antaman julkilausuman tekoälystä vaurauden lähteenä,

– ottaa huomioon G20-ryhmän tekoälyperiaatteet ja -ohjeet,

– ottaa huomioon 1.–2. marraskuuta 2023 pidettyyn tekoälyn turvallisuutta käsitelleeseen huippukokoukseen osallistuneiden maiden hyväksymän Bletchleyn julistuksen,

– ottaa huomioon tekoälyä koskevan maailmanlaajuisen kumppanuuden huippukokouksessa 4. joulukuuta 2024 hyväksytyn ministerien julkilausuman,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A10-0000/2026),

A. toteaa, että tekoälyä otetaan parhaillaan maailmanlaajuisena ilmiönä nopeasti käyttöön eri yhteiskunnissa; ottaa huomioon, että tekoäly tarjoaa ennennäkemättömiä vaurauteen, innovointiin ja edistykseen liittyviä mahdollisuuksia, mukaan lukien mahdollisuudet edistää ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen suojelua ja edistämistä monilla eri aloilla;

B. katsoo, että tekoälyjärjestelmien on oltava perustavalla tavalla ihmisoikeuksien mukaisia; toteaa, että jos tekoälyjärjestelmät on suunniteltu pahantahtoisesti, niitä käytetään väärin sortotarkoituksiin tai ne otetaan käyttöön ilman asianmukaisia suojatoimia, ne voivat mahdollistaa ihmisoikeusloukkaukset tai helpottaa niitä ja heikentää ihmisarvoa, ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta;

C. ottaa huomioon, että tekoälyjärjestelmistä johtuvia perusoikeuksiin ja -vapauksiin kohdistuvia riskejä ja haasteita ovat muun muassa riskit, jotka kohdistuvat ihmisarvoon, tietosuojaan, lapsen oikeuksiin, oikeuteen työhön, maahanmuuttajien oikeuksiin, ympäristöön liittyviin oikeuksiin, demokratiaan ja oikeusvaltioperiaatteeseen, sekä riskit, jotka liittyvät algoritmiseen syrjintään, joukkovalvontaan ja toisinajattelun tukahduttamiseen, sukupuolistuneeseen väkivaltaan, ylikansallisten tukahduttamistoimien lisääntymiseen ja ihmisoikeusloukkauksiin, kun tekoälyjärjestelmiä hyödynnetään automatisoiduissa asejärjestelmissä konfliktitilanteiden yhteydessä sekä kaksikäyttölaitteissa;

D. ottaa huomioon, että tekoäly tarjoaa myös merkittäviä mahdollisuuksia edistää ihmisoikeuksia maailmanlaajuisesti, mistä esimerkkejä ovat ihmisoikeusloukkausten seuranta, oikeussuojan toteutumisen edistäminen sekä tiedonsaannin helpottaminen terveydenhuollon ja koulutuksen aloilla, disinformaation ja vihapuheen havaitseminen, humanitaarisen avun ja hätäavun toimittamisen tehostaminen, avoimuuden vahvistaminen hallinnossa ja demokraattisessa osallistumisessa, YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden edistäminen ja ilmastonmuutoksen kielteisten vaikutusten hillitseminen;

E. ottaa huomioon, että tekoälyteknologioiden nopea kehitys muokkaa maailmanjärjestystä perustavalla tavalla; katsoo, että EU:n on varmistettava, että sen ulkoista toimintaa tekoälyn alalla ohjaa johdonmukainen strateginen visio, joka perustuu sen keskeisiin arvoihin eli demokratiaan, oikeusvaltioperiaatteeseen ja perusoikeuksien kunnioittamiseen;

F. ottaa huomioon, että EU puolustaa vaihtoehtoista, luotettavaa tekoälyn suunnittelu-, kehitys- ja hallintomallia, jossa yhdistyvät avoimuus, läpinäkyvyys ja perusoikeuksien suojelu sekä häiriönsietokyky ja innovointi ja jolla suojellaan sen kansalaisia ja tarjotaan yrityksille tasapuoliset toimintaedellytykset;

G. katsoo, että EU:n ulkoisen toiminnan painopisteenä olisi oltava tekoälykumppanuuksien vahvistaminen EU:n ulkopuolisten maiden, erityisesti ehdokasmaiden, EU:n naapurimaiden ja globaalin etelän maiden, kanssa;

Yleisiä huomioita

1. korostaa, että ihmisoikeuksien, erityisesti ihmisarvon, tasa-arvon ja syrjimättömyyden, on pysyttävä tekoälyn keskiössä; korostaa, että oikeudellisia ihmisoikeusvelvoitteita sovelletaan kaikissa olosuhteissa ja että tekoälyjärjestelmien on tarjottava avoimuutta ja valvontaa vastuuvelvollisuuden ja vastuun perustana ja varmistettava, että oikeussuojakeinoja on saatavilla ja että ne ovat helposti käytettävissä tekoälyn elinkaaren kaikissa vaiheissa;

2. korostaa, että valtioilla on kansainvälisen oikeuden nojalla velvollisuus pidättäytyä kaikesta perusteettomasta ihmisoikeuksien loukkaamisesta ja puuttua siihen sekä varmistaa ihmisoikeuksien tehokas toteutuminen ja suojelu; korostaa, että tämä velvollisuus on erityisen tärkeä tekoälyjärjestelmien hallinnoinnin yhteydessä;

Tekoälyyn liittyvät ihmisoikeusriskit

3. korostaa, että data on keskeinen osa tekoälyteknologiaa ja että tietosuojan turvaaminen on olennaisen tärkeää digitaalisten ihmisoikeuksien suojelemiseksi;

4. korostaa riskiä, että tekoäly pahentaa olemassa olevaa sosiaalista eriarvoisuutta erityisesti jo syrjäytyneiden ryhmien osalta, koska järjestelmät voivat perustua algoritmeihin ja/tai dataan, jotka toistavat, ylläpitävät ja pahentavat syrjiviä vinoumia;

5. on erittäin huolissaan siitä, että tekoälyn myötä valvonnasta on tullut kehittyneempää, kattavampaa ja laajemmalle levinnyttä, mikä mahdollistaa kokonaisten ryhmien ja yhteiskuntien seurannan ja on vakava uhka demokratialle ja ihmisoikeuksille;

6. varoittaa, että tekoälyavusteista valvontaa voidaan helposti käyttää toisinajattelun tukahduttamiseen ja kohdentaa ihmisoikeuksien puolustajiin, vaikka sitä käytettäisiinkin alun perin lainvalvonnan ja turvallisuuden kaltaisiin laillisiin tarkoituksiin;

7. tuomitsee jyrkästi tekoälyn käytön sukupuolistuneen väkivallan ylläpitämiseen ja sukupuolten oikeuksien heikentämiseen, mitä on havaittu Grokin tapauksessa, joka on osoittanut, miten tekoälyä hyödyntäviä välineitä voidaan käyttää ilman suostumusta tapahtuvan seksualisoidun sisällön luomiseen ja levittämiseen, mukaan lukien syvävääreennökset ja muut kuvan- ja videomanipuloinnin muodot;

8. on erittäin huolissaan mahdollisista haitoista, joita tekoälystä voi koitua lapsille ja nuorille;

9. panee merkille, että tekoälyjärjestelmät vaikuttavat maailmanlaajuisen työn, työmarkkinoiden ja tuottavuuden uudelleenmuotoiluun; korostaa, että tekoälyjärjestelmien vaikutukset ovat syvällisiä ja pitkäkestoisia; varoittaa, että tekoälyjärjestelmien käyttöönottoa ei voida käyttää perusteluna työntekijöiden oikeuksien, ihmisarvon ja hyvinvoinnin heikentämiselle, työntekijöiden syrjäyttämiselle, osaamisvajeen pahenemiselle tai työn sisällön köyhtymiselle;

10. panee merkille, että rajojen ja muuttoreittien valvonnassa tukeudutaan yhä enemmän tekoälyyn perustuviin teknologioihin, myös EU:n ulkorajoilla;

11. on erittäin huolissaan tekoälyjärjestelmien vakavista ympäristövaikutuksista ja sosiaalisista vaikutuksista;

12. on erittäin huolissaan kasvavasta riskistä, että tekoälyä käytetään valtion rajat ylittäviin tukahduttamistoimiin;

13. korostaa yritysten ratkaisevaa roolia sen varmistamisessa, että tekoälyn kehittämisessä ja käyttöönotossa ja datan käytössä kunnioitetaan ihmisoikeuksia;

14. korostaa, että valtioilla on velvollisuus edistää ja suojella tehokkaasti ihmisoikeuksia kolmansien osapuolten, myös yritysten, väärinkäytöksiltä;

15. kehottaa EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita johtamaan toimia asiaankuuluvilla kansainvälisillä foorumeilla ja kansainvälisten kumppaneiden keskuudessa, jotta yritysten ihmisoikeusvastuusta laadittaisiin ohjeita tekoälyn osalta;

16. on huolissaan kasvavasta näytöstä siitä, että tekoälyjärjestelmiä käytetään sodankäynnissä;

17. korostaa, että tekoälyä hyödyntäviin kaksikäyttötuotteisiin ja -teknologioihin on tärkeää soveltaa tiukkoja ihmisoikeusnormeja;

Demokratiaan ja oikeusvaltioon tekoälyn vuoksi kohdistuvat riskit

18. toteaa, että tekoälyjärjestelmillä on suora vaikutus vaaliprosesseihin ja demokraattisiin prosesseihin;

19. korostaa, että hyödynnettäessä tekoälyjärjestelmiä vaaliprosesseissa on noudatettava tiukimpia avoimuutta, selitettävyyttä, vastuuvelvollisuutta ja riippumatonta arviointia koskevia vaatimuksia;

20. panee huolestuneena merkille, että tekoälyn käyttö pahantahtoisilla tavoilla lisää valmiutta ulkomaiseen tiedonmanipulointiin ja häirintään, mukaan lukien mahdollisuus heikentää instituutioiden ja prosessien eheyttä, riippumattomuutta ja tehokkuutta sekä mahdollisuus vaikuttaa tiedon laatuun;

21. korostaa, että lehdistönvapaus on olennainen osa demokratiaa; on huolissaan riskeistä, joita vallan keskittyminen tekoälyn tarjoajille aiheuttaa tiedotusvälineiden monimuotoisuudelle, moniarvoisuudelle, osallistavuudelle, luotettavuudelle ja vastuuvelvollisuudelle;

Tekoälyyn liittyvä vastuuvelvollisuus

22. panee merkille, että vastuuvelvollisuus tekoälyyn liittyvien ihmisoikeusloukkauksien osalta syntyy ketjun siinä vaiheessa, jossa järjestelmää hyödynnetään tai käytetään rikkomuksessa, ellei järjestelmää sitten ole jo alun alkaenkin suunniteltu vahingoittamistarkoituksessa; korostaa, että tämä lähestymistapa ei vapauta kehittäjiä niiden vastuusta;

23. kehottaa noudattamaan tekoälyjärjestelmissä ihmisoikeusloukkausten uhrien oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin;

Ulkoiseen toimintaan tekoälyn alalla liittyvä EU:n strategia ja sitä koskevat suositukset

24. korostaa, että EU:n on oltava johtava toimija edistettäessä luotettavaa tekoälyä maailmanlaajuisesti, muokattaessa maailmanlaajuista tekoäly-ympäristöä ja edistettäessä ihmisoikeuksiin perustuvaa lähestymistapaa tekoälyn kehittämiseen ja käyttöönottoon; kehottaa laatimaan välittömästi kokonaisvaltaisen EU:n ulkoisen toiminnan strategian tekoälyn alalla tämän tavoitteen saavuttamiseksi;

25. pyytää, että komissio pyrkisi vahvistamaan maailmanlaajuiset vähimmäisvaatimukset, jotka koskevat suojelua tekoälyyn liittyviltä vakavilta riskeiltä;

26. katsoo, että tekoäly tarjoaa todellisen mahdollisuuden käsitellä yhdessä EU:n ulkopuolisten maiden kanssa erityisiä haasteita, jotka liittyvät ihmisoikeuksiin, kuten lasten oikeuksiin, naisten oikeuksiin ja sukupuolten tasa-arvoon, työntekijöiden oikeuksiin ja ympäristöoikeuksiin;

27. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tukemaan osallistavien hallintomekanismien perustamista poliittisten toimien ja tekoälyn hallinnointikehysten muokkaamiseksi kansainvälisellä tasolla;

28. korostaa tarvetta vahvistaa Euroopan tekoälytoimistoa ja Euroopan ulkosuhdehallintoa (EUH) tarjoamalla riittävät taloudelliset ja henkilöresurssit;

29. kehottaa hyödyntämään täysimittaisesti kaikkia EU:n käytettävissä olevia välineitä, jotta voidaan puuttua tekoälyn ihmisoikeusvaikutuksiin, muun muassa vahvistamalla ihmisoikeuksista vastaavan EU:n erityisedustajan roolia;

30. korostaa tarvetta jatkaa keskustelua parhaista tavoista sisällyttää tekoälykysymys nykyisiin EU:n säännöksiin sen varmistamiseksi, että EU:n sisäiset tekoälyä koskevat toimintatavat ja säännöt vahvistavat ihmisoikeuksien kunnioittamista EU:n ulkopuolella;

31. kehottaa komissiota ja EUH:ta ottamaan tekoälyulottuvuuden osaksi EU:n toteuttamaa demokratian edistämistä ja vaalitarkkailua;

32. korostaa tarvetta kiireellisesti kehittää vahva ja häiriönsietokykyinen EU:n tekoälyekosysteemi, joka vähentää strategisia riippuvuuksia ja vahvistaa EU:n strategista riippumattomuutta;

33. muistuttaa, että EU on sitoutunut sääntöpohjaiseen kansainväliseen järjestykseen; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita koordinoimaan kantojaan monenvälisillä foorumeilla ja rakentamaan kumppanuuksia samanmielisten kumppaneiden kanssa luotettavaa tekoälyä koskevan yhteisen vision esiin tuomiseksi ja edistämiseksi;

34. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tukemaan ja vahvistamaan YK-järjestelmää sen pyrkimyksissä edistää luotettavaa tekoälyä;

35. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita jatkamaan yhteistyötä Euroopan neuvoston kanssa luotettavaa tekoälyä koskevien kansainvälisten standardien kehittämiseksi;

36. painottaa, että EU:n on tuettava avoimen lähdekoodin tekoälyjärjestelmien ja yhteentoimivien teknisten standardien saatavuuden lisäämistä erityisesti ehdokasmaiden, EU:n naapurimaiden ja globaalin etelän maiden kanssa;

37. kehottaa EU:ta asettamaan tekoälyn kehittämiseen ja käyttöönottoon EU:n ulkopuolisissa maissa annettavan taloudellisen tuen ehdoksi, myös tulevan Globaali Eurooppa -välineen ja Global Gateway -strategian osalta, luotettavan ja oikeuksia kunnioittavan tekoälyn kehittämisen ja käytön; korostaa, että EU:n olisi rahoitettava ainoastaan sellaisia tekoälymalleja, joissa pidetään kiinni ihmisoikeusnormeista;

38. korostaa yrityksissä käytettävien tekoälyjärjestelmien merkitystä, koska ne voivat auttaa yrityksiä noudattamaan keskeisiä EU:n säädöksiä, kuten yritysvastuudirektiiviä[3] ja yritysten kestävyysraportointia koskevaa direktiiviä[4] sekä pakkotyön vastaisia lakeja, jotta voidaan varmistaa, että tekoälyn toimitusketjut ovat vastuullisia, kestäviä ja ihmisoikeuksia ja ympäristöä kunnioittavia;

39. korostaa, että luotettava tekoälyekosysteemi on keskeinen kilpailukykyä edistävä tekijä; korostaa, että investoiminen perusihmisoikeuksia kunnioittaviin tekoälyjärjestelmiin on olennaisen tärkeää, jotta voidaan rakentaa luottamusta kuluttajien ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa, edistää pitkän aikavälin innovointia ja luoda kestävä kilpailuetu maailmanmarkkinoilla;

40. korostaa, että tekoälylukutaidon tukeminen on äärimmäisen tärkeää;

Aseita koskevat suositukset

41. tukee YK:n pyrkimyksiä saada aikaan oikeudellisesti sitova sopimus autonomisten asejärjestelmien maailmanlaajuisesta sääntelystä ja kieltämisestä; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tukemaan tällaisia tavoitteita;

42. tuomitsee mahdolliset autonomisten tekoälyjärjestelmien avulla tapahtuvat ihmisoikeusloukkaukset aseellisissa konflikteissa; kehottaa EU:ta lisäämään tukeaan Kansainväliselle tuomioistuimelle ja Kansainväliselle rikostuomioistuimelle tekoälyn avulla tehtyjen vakavien ihmisoikeusloukkausten tutkinnassa ja syytteeseenpanossa;

Tekoälyavusteista joukkovalvontaa koskevat suositukset

43. kehottaa kieltämään tekoälyavusteisten joukkovalvontajärjestelmien viennin EU:sta maihin, joissa on vakava riski, että näitä järjestelmiä käytetään ihmisoikeuksien loukkaamiseen;

Kaksikäyttötuotteita koskevat suositukset

44. kehottaa sisällyttämään tekoälysäädöksen periaatteet kaksikäyttöasetukseen[5], ja toteaa, että tämän on tarkoitus johtaa tekoälysäädöksellä kiellettyjen tekoälyjärjestelmien viennin kieltämiseen ja velvoittaa jäsenvaltiot varmistamaan, että kaikki vientiin

---

[3] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1760, annettu 13. kesäkuuta 2024, yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta ja direktiivin (EU) 2019/1937 ja asetuksen (EU) 2023/2859 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj).

[4] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2464, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, asetuksen (EU) N:o 537/2014, direktiivin 2004/109/EY, direktiivin 2006/43/EY ja direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta yritysten kestävyysraportoinnin osalta (EUVL L 322, 16.12.2022, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj).

[5] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/821, annettu 20. toukokuuta 2021, kaksikäyttötuotteiden vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa koskevan unionin valvontajärjestelmän perustamisesta (EUVL L 206, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj).

tarkoitetut suuririskiset kaksikäyttöiset tekoälyjärjestelmät noudattavat tekoälysäädöksen mukaisia velvoitteita vientihyväksynnän edellytyksenä;

Kauppaa koskevat suositukset

45. kehottaa laajentamaan tekoälysäädöksen soveltamisalaa siten, että se kattaa tekoälyjärjestelmien viennin EU:n ulkopuolelle tekoälysäädöksessä mainittujen kahden tärkeimmän riskiluokan osalta;

46. kehottaa edistämään avoimen lähdekoodin luotettavaa tekoälyä EU:n kauppasopimusten tekoälymääräyksillä; kehottaa komissiota sisällyttämään luotettavien tekoälyjärjestelmien edistämisen Global Gateway -aloitteisiin;

Ihmisoikeuksien edistämiseen liittyviä tekoälyn mahdollisuuksia koskevat suositukset

47. nostaa esiin tekoälyjärjestelmien mahdollisuudet edistää ja vahvistaa ihmisoikeuksia ja vastata suuriin haasteisiin maailmanlaajuisesti; suhtautuu myönteisesti YK:n ja Euroopan neuvoston pyrkimyksiin edistää tällaista tekoälyn käyttöä kansainvälisen hallinnon avulla;

48. kehottaa komissiota ja EUH:ta tukemaan luotettavien tekoälyjärjestelmien soveltamista ihmisoikeusloukkausten seurantaan ja oikeussuojan saatavuuden tukemiseen samoin kuin koulutuksen, terveydenhuollon, ilmastonmuutoksen ja energian aloilla sekä yleisesti edistettäessä YK:n kestävän kehityksen tavoitteita;

°

° °

49. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle ja jäsenvaltioille.